

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 120/2022 van 1 juli 2022

Betreft: Advies m.b.t. een voorstel van decreet *tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat het verbod op de plaatsing van een stookolieketel betreft* (CO-A-2022-119)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit), aanwezig mevrouw Marie-Hélène Descamps en heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Liesbeth Homans, Voorzitter van het Vlaams Parlement, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 11/05/2022;

brengt op 1 juli 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 11/05/2022 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een voorstel van decreet *tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat het verbod op de plaatsing van een stookolieketel betreft*.
2. Bij het decreet van 22 oktober 2021 *tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat een verbod op de plaatsing of vervanging van een stookolieketel betreft*, waarover de Autoriteit reeds advies uitbracht¹, werd het verbod op de plaatsing of de vervanging van stookolieketels ingevoerd. Er werd evenwel vastgesteld dat er een verduidelijking noodzakelijk is betreffende de bepaling over het verbod op de plaatsing en de vervanging van stookolieketels en ketellichamen in bestaande gebouwen, zonder dat daarbij afbreuk wordt gedaan aan de doelstellingen van de maatregel.
3. Daartoe voorziet artikel 2 het ontwerp in een wijziging van artikel 11.1/1.3, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 (hierna: het Energiedecreet). Deze wijziging heeft evenwel geen betrekking op de verwerking van persoonsgegevens en valt aldus buiten de adviesbevoegdheid van de Autoriteit.
4. Daarnaast wordt de bepaling met betrekking tot de databank voor energiegebruik en energieproductie – artikel 12.5.1, §1, van het Energiedecreet – aangevuld met de categorie van residentiële gebouwen. Deze databank wordt bijgehouden door het VEKA en zal worden gebruikt voor beleidsevaluatie en -voorbereiding, het uitvoeren van sensibilisering en rapporteringsverplichtingen, en voor de handhaving van decretale en reglementaire verplichtingen. De door het ontwerp voorziene wijziging voorziet in de mogelijkheid voor het VEKA om deze databank tevens te gebruiken in het kader van de handhaving van de renovatieverplichting bij residentiële gebouwen en bij beleidsvoorbereiding en -evaluatie aangaande residentiële gebouwen.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

a. Voorafgaande opmerking

5. De Autoriteit sprak zich in het advies nr. 125/2021 reeds uit over de modaliteiten van de invoering van de databank voor energiegebruik en energieproductie en de meldingsplicht in hoofde van de installateurs. Hoewel het ontwerp slechts een beperkte wijziging introduceert van het bestaande

¹ Advies nr. 125/2021, te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-125-2021.pdf>.

regelgevende kader en de daarmee gepaard gaande gegevensverwerkingen, stelt de Autoriteit vast dat een aantal aanbevelingen niet werden opgevolgd. Deze laatsten zullen, waar nodig, worden herhaald in het kader van onderstand advies.

6. In de mate dat het ontwerp geen wezenlijke invloed heeft op de rechtsgrond, de bewaartermijn, en de verwerkingsverantwoordelijke van de geïmplementeerde verwerkingen van persoonsgegevens en de (categorieën van) ontvangers van de gegevens, verwijst de Autoriteit naar respectievelijk de punten 4 – 8, 22 – 24, 25 en 26 – 29 van het advies nr. 125/2021. Dit laat uiteraard onverlet de opmerkingen die reeds werden geformuleerd ten aanzien van deze elementen².

b. Doeleinden

7. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
8. Zoals reeds uitvoerig toegelicht in het advies nr. 125/2021 streeft de databank voor energiegebruik en energieproductie 14 doeleinden na, neergelegd in artikel 12.5.1, §1, tweede lid van het Energiedecreet. Artikel 3 van het ontwerp wijzigt voormeld artikel als volgt:

"De databank heeft de volgende doelstellingen:

1° de voorbereiding van het Vlaamse energie- en klimaatbeleid ondersteunen, en dat beleid monitoren en evalueren;

2° aan de rapporteringsvereisten inzake energie- en klimaat voldoen die in de federale, gewestelijke en Europese regelgeving zijn opgenomen;

3° de Vlaamse en Europese doelstellingen inzake energie en klimaatbeleid volgen;

4° data voor beleidsmatig wetenschappelijk onderzoek rond energie en klimaat aanleveren;

5° data voor communicatie en sensibilisering ter beschikking stellen;

6° informatievragen van derden over energie en klimaat beantwoorden;

7° de evolutie van de verduurzaming van de verwarming van het gebouwenpark volgen;

8° het volgen en handhaven van verplichtingen die aan gebouweigenaars, huurders en houders van een zakelijk recht worden opgelegd voor de verwarmingsinstallaties in het gebouw;

9° energiefraude opsporen en detecteren;

*10° de evolutie van hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar energiegebruik van het **residentiële en niet-residentiële** gebouwenpark volgen;*

² In dit kader brengt de Autoriteit de volgende punten in herinnering:

- de maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens (artikel 12.5.1, §4, van het Energiedecreet) moet worden herzien;
- de noties 'betrokken gemeente' en 'diensten van de Vlaamse overheid' zoals bedoeld in artikel 12.5.1, §2 van het Energiedecreet moeten worden gepreciseerd.

*11° de evolutie van hernieuwbare energieproductie van het **residentiële en niet-residentiële** gebouwenpark volgen;*

*12° gegevens ter beschikking stellen voor het opmaken van een energieprestatiecertificaat voor **residentiële en niet-residentiële** gebouwen;*

*13° de renovatieverplichting³ die aan gebouweigenaars, erfpachters of opstalhouders van **residentiële en niet-residentiële** gebouwen wordt opgelegd, volgen en handhaven;*

*14° de minimale eis voor het energieprestatielabel die aan gebouweigenaars, erfpachters of opstalhouders van **residentiële en niet-residentiële** gebouwen wordt opgelegd, bijsturen.”*

9. De aanvrager verduidelijkt in de memorie van toelichting dat deze wijziging noodzakelijk is in het kader van de handhaving de renovatieverplichting voor residentiële gebouwen waarin bij het decreet van 18 maart 2022 *tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009* werd voorzien, de beleidsmonitoring en de evaluatie van de evolutie van hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar energieverbruik van het residentiële gebouwenpark en het opvolgen van de evolutie van de hernieuwbare energieproductie van het residentiële gebouwenpark.
10. Gelet op de nieuwe rechtsgrond voor wat betreft de renovatieverplichting overeenkomstig artikel 11.2/2.1, van het Energiedecreet voor residentiële gebouwen is de Autoriteit van oordeel dat de aanvulling met de categorie van residentiële gebouwen geen aanleiding geeft tot bijzondere opmerkingen betreffende de rechtmatigheid van de doeleinden van de verwerking.

c. Proportionaliteit/ Minimale gegevensverwerking

11. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (beginsel van 'minimale gegevensverwerking').
12. Vooreerst herhaalt de Autoriteit dat het noodzakelijk is om in artikel 11.1/1.4, van het Energiedecreet te schrappen dat de Vlaamse regering de inhoud van de meldingen door de installateurs kan bepalen. De inhoud van deze meldingen wordt immers reeds vastgesteld in voormeld artikel. De delegatie aan de Vlaamse regering dient zich met andere woorden te beperken tot de vaststelling van de vorm van de meldingen.
13. In tweede instantie stelt de Autoriteit vast dat de aanvrager een poging heeft gedaan om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Autoriteit betreffende de vaststelling van de (categorieën van) persoonsgegevens die opgenomen en verwerkt worden in de databank voor energiegebruik

³ Betreffende de renovatieverplichting lijkt het aangewezen om uitdrukkelijk te verwijzen naar artikel 11.2/2.1, van het Energiedecreet, daar niet alle renovatieverplichtingen noodzakelijkerwijze energie-gerelateerd zijn.

en energieproductie (zie de punten 19 – 20 van het advies nr. 125/2021). Op heden voorziet artikel 12.5.1, §1, eerste lid, van het Energiedecreet dat: “[d]e databank bevat gegevens met betrekking tot de gebouwen in het Vlaamse Gewest, hun ligging, hun verwarmingsinstallaties, de bijhorende energieopwekkingsinstallaties, en de energieproductie en het energieverbruik bij die gebouwen. De Vlaamse Regering bepaalt welke gegevens in die databank worden bijgehouden, doorgestuurd en opgenomen.” Desalniettemin is de Autoriteit van oordeel dat deze opsomming van gegevenscategorieën – dewelke *an sich* niet aangemerkt kunnen worden als persoonsgegevens – bezwaarlijk aanleiding geeft tot voldoende voorzienbaarheid in hoofde van de betrokkenen. Gelet bovendien op de door artikel 3 van het ontwerp voorziene wijziging van voormeld artikel (*infra* punt 10), vraagt de Autoriteit om minstens te specificeren dat eveneens de identificatiegegevens van de gebouweigenaars, huurders en houders van een zakelijk recht opgenomen zullen worden in de databank.

14. Artikel 3 van het ontwerp vult artikel 12.5.1, §1, eerste lid van het Energiedecreet aan als volgt: “[...]Voor de unieke identificatie van de betrokken eigenaar of houder van een zakelijk recht kan het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het BIS-nummer opgevraagd en verwerkt worden.”
15. In het licht van de in artikel 12.5.1, §1, tweede lid van het Energiedecreet omschreven doeleinden onderschrijft de Autoriteit het belang van correcte identificatie en het daarbij verwerken van gegevens die voldoen aan de vereisten van kwaliteit en juistheid. Ze wijst er evenwel op dat het gebruik van het Rijksregisternummer in België strikt geregeld wordt door artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*. Het gebruik van het Rijksregisternummer is niet toegelaten zonder voorafgaandelijke machtiging, hetzij door de minister van Binnenlandse Zaken, hetzij door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Bovendien genieten unieke identificatienummers overeenkomstig artikel 87 AVG een bijzondere bescherming. Lidstaten die een nationaal identificatienummer vaststellen moeten erop waken dat dit alleen wordt gebuikt met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. In dit kader vestigde de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de rechtsvoorganger van de Autoriteit, reeds eerder de aandacht op de in acht te nemen waarborgen ter zake⁴:
 - het gebruik van een algemeen identificatienummer moet worden beperkt tot de gevallen waarin dit strikt noodzakelijk is aangezien dit gebruik risico's impliceert inzake koppeling van bestanden;
 - de doeleinden moeten duidelijk en expliciet worden gepreciseerd zodat men de beoogde soorten verwerkingen kan vermoeden/voorzien;

⁴ Zie advies nr. 19/2018 van 29 februari 2018 betreffende een voorontwerp van wet *houdende diverse bepalingen "Binnenlandse Zaken"*.

- de bewaartermijn en de eventuele mededelingen aan derden moeten eveneens worden omkaderd;
- technische en organisatorische maatregelen moeten het beveiligd gebruik passend omkaderen;
- de niet-naleving van de bepalingen die het gebruik omkaderen moeten worden gesanctioneerd aan de hand van effectieve, proportionele en ontradende sancties.

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit,**

is van oordeel dat de volgende wijzingen van het Energiedecreet zich opdringen:

- in acht name van de reeds geformuleerde opmerkingen betreffende de meldingsplicht in hoofde van de installateurs en de gegevensverwerkingen in het kader van de databank voor energiegebruik en energieproductie (in het bijzonder voor wat betreft de bewaartermijn en de modaliteiten van de gegevensoverdracht aan bepaalde derden) (zie punt 6 en het advies nr. 125/2021);
- schrappen van de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om de inhoud van de melding in de zin van artikel 11.1/1.4 te bepalen (punt 12);
- nader preciseren van de categorieën van persoonsgegevens die opgenomen moeten worden in de databank voor energiegebruik en energieproductie (punt 13).

Voor het Kenniscentrum,

(get.) Jean-Michel Serna - Verantwoordelijke a.i. van het Kenniscentrum